

Yttrande över Betänkandet Ett gemensamt bostadsförsörjningsansvar (SOU 2018:35)

Er beteckning: N2018/02915/BB

Länsstyrelsens övergripande synpunkter

Utredningen gör en god beskrivning av problemen på bostadsmarknaden där många hushåll har svårt att kunna tillgodose sina behov. Det ligger helt i linje med länsstyrelsernas slutsatser och iakttagelser i slutrapporten från Inträdesuppdraget ”Bostadsförsörjning är mer än bostadsbyggande” och i de årliga bostadsmarknadsanalyserna.

- Länsstyrelsen i Stockholm (Länsstyrelsen) **avstyrker** betänkandets förslag till ny lagstiftning och därmed efterföljande förslag till förändrade uppdrag till kommunerna, regionerna och länsstyrelserna. Förslaget som helhet är för komplicerat och överskådligt för att kunna bedöma om föreslagna åtgärder kommer att leda till önskat resultat när det gäller att underlätta arbetet med bostadsförsörjningsfrågor för grupper med svag ställning på bostadsmarknaden.
- Länsstyrelsen **tillstyrker** i stort de utökade uppdragen till Boverket att bedöma behovet av bostäder på nationell och länsnivå, liksom uppdraget att ta fram ett gemensamt språkbruk.
- Länsstyrelsen anser att förslaget till den nya bostadsförsörjningslagen inte är ändamålsenligt utformad. Länsstyrelsen är tveksam till den nya lagens förskjutning av det kommunala ansvaret från ”*skapa förutsättningar för alla i kommunen ska leva i goda bostäder*” till att fokusera på insatser för ”*hushåll som utan samhällets stöd kommer att lösa sina bostadsbehov.*” Länsstyrelsen menar ändå att det behövs särskilda insatser riktade till de som står allra längst från bostadsmarknaden men att detta inte ska ske genom en förskjutning av lagstiftningen.
- Länsstyrelsen anser att det är positivt att statliga insatser föreslås och att Länsstyrelsen ges en aktiv roll. Länsstyrelsen menar dock att den föreslagna avtalsmodellen är ytterst tveksam och förordar istället ett större grepp om bostadsmarknaden för att lyfta de bostadssociala frågorna och identifiera riktade insatser. Länsstyrelsen bedömer att även om förslaget med avtal skulle kunna leda till fler bostäder, så löser inte avtalsformen de strukturella utmaningar som finns beträffande bostadsförsörjning för grupper med svag ställning på bostadsmarknaden.

Datum
2018-09-17

Beteckning
101-24530-2018

- Länsstyrelsen **avstyrker** att regionen ska göra en regional analys av bostadsfrågorna. Länsstyrelsen anser att staten därmed frånhänder sig möjligheten att hålla en samlad statlig bostadspolitik genom att flytta uppgiften från länsstyrelsen till regionen. Den regionala bostadsmarknadsanalysen som länsstyrelserna tagit fram är ett viktigt objektivet verktyg för att åskådliggöra den nationella bilden. Den hänger samman med den rådgivande rollen som länsstyrelsen har.
- Länsstyrelsen delar betänkandets analys av att det behövs en gemensam problembeskrivning/lägesbild hos det allmänna. Länsstyrelsen anser att det finns en potential inom nuvarande lagstiftning och arbetsformer för att ta fram detta.
- Länsstyrelsen delar betänkandets förslag till att det behövs ytterligare åtgärder – lösningar.
- Länsstyrelsen ser behov av att se över målet för bostadspolitik utifrån ovanstående.

Länsstyrelserna avstyrker betänkandets förslag till en helt ny lag om bostadsförsörjning och i den förslag till nytt arbetssätt och ny ansvarsfördelning

Länsstyrelsen saknar i betänkandet relevanta argument till att överge dagens arbetssätt och ansvarsfördelning och därmed upphäva dagens lagstiftning och reglera ett nytt arbetssätt i en ny bostadsförsörjningslag. Länsstyrelserna har redan en fungerande organisation som arbetar med frågan. Det är emellertid viktigt att belysa att bostadsförsörjningsfrågan växt de senaste åren utan att länsstyrelserna fått mer resurser.

Sedan flera år tillbaka har länsstyrelserna ett fungerande nätverk för bostadsförsörjningsfrågor. Vid två tillfällen om året träffas samtliga länsstyrelser för att diskutera bostadsförsörjningsfrågor där fokus ligger på inträde på bostadsmarknaden och resurssvaga hushålls möjligheter.

Frågans komplexitet har växt för varje år, utan att länsstyrelserna fått mer resurser. Utredaren föreslår att regionerna ska få 40 miljoner kronor om året för att ta över frågorna och bygga upp en helt ny organisation. Arbetet med bostadsförsörjning måste i detta läge intensifieras för att inte riskera att tappa fart vid en förändrad ansvarsfördelning.

Länsstyrelsen menar att det skulle vara mindre resurskrävande att ge länsstyrelsernas redan etablerade arbete med bostadsförsörjning ytterligare uppdrag för att få den effekt som utredningen efterlyser.

Länsstyrelsen anser att det går att utveckla dagens arbetssätt i den riktning som föreslås i betänkandet, till exempel när det gäller möjligheten att lägga en tydlig förväntan på kommunerna kring vilka problem de ska lösa inom ramen för befintliga arbetsformer och verktyg.

Länsstyrelsen anser att nuvarande lagstiftning med fördel istället kan förtydligas, både avseende vad som ska ingå i riktlinjer, men också beträffande att ge andra

Datum
2018-09-17

Beteckning
101-24530-2018

aktörer, exempelvis länsstyrelsen, en skarpare roll, i likhet med översiktsplaneringen där Länsstyrelsens granskningsyttrande idag bifogas översiktsplanen.

Länsstyrelsen **avstyrker** betänkandets förslag till förändrade uppdrag för kommunerna.

Länsstyrelsen delar inte betänkandets slutsats att det saknas skäl för kommunerna att fortsätta att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning. Länsstyrelsen anser att framtagandet av riktlinjer har betytt mycket för samarbetet inom kommunen och med Länsstyrelsen. De har kommit att fungera som en plattform för kommunens bostadsförsörjningsarbete då riktlinjerna utgör en dokumentation av kommunens samlade bild och antas av kommunfullmäktige.

Riktlinjerna för bostadsförsörjning föreslås begränsas till innehåll och omfattning och fokuseras på att kvantifiera behov av nya bostäder och antal hushåll som behöver samhällets stöd för att lösa sina behov. Dagens riktlinjer har i många fall en bredare utgångspunkt även om de, såsom påpekas i betänkandet, ibland saknat tydliga beskrivningar av insatser och handlingsplaner utifrån de mål som formulerats. Utifrån kommunernas mycket skilda förutsättningar och resurser är det också tveksamt att förvänta sig fullständigt likartade sätt att arbeta med uppgiften. Resurser och behov av att fortlöpande göra den här typen av bedömningar varierar starkt mellan olika kommuner.

I Stockholms län ser Länsstyrelsen en markant kvalitetsförbättring av de riktlinjer som antagits under 2017 och 2018. En bidragande orsak är Länsstyrelsens nya arbetssätt med möten *innan* kommunerna påbörjar sitt arbete. Vi kallar metoden för *Stockholmsmodellen* (se nedan). Kommunernas riktlinjer som antogs i början av mandatperioden då den reviderade lagstiftningen nyligen trätt i kraft hade brister i innehållet. Vår bedömning är att det tar några år för en lagändring och nya arbetssätt att förankras både i länsstyrelsens och i kommunernas verksamhet. Det är också viktigt att ha i åtanke att mycket av utredningens resonemang om riktlinjernas kvalitet baserar sig på de riktlinjer som antogs 2014–2016, det vill säga strax efter det att lagen reviderats. De håller en sämre kvalitet än senare års riktlinjer.

Stockholmsmodellen – Nytt arbetssätt ger bättre riktlinjer hos kommunerna

Länsstyrelsen implementerade våren 2017 Stockholmsmodellen – ett nytt arbetssätt för hur vi stödjer kommunerna i deras arbete med bostadsförsörjning i allmänhet och riktlinjerna i synnerhet. Den nya modellen bygger delvis på erfarenheter från kartläggningen som genomfördes i samband med 2017 års regleringsbrevsuppdrag. Där identifierades brister i kommunernas sätt att förhålla sig till nationella och regionala mål i riktlinjerna för bostadsförsörjning. Även kommunernas analys var bristfällig i de tidiga riktlinjerna. Länsstyrelsen såg ett behov av att tydliggöra rådgivningen från myndighetens sida. I korthet innehåller modellen följande punkter där kärnan är den tidiga rådgivningen:

1. Informera om modellen i nyhetsbrev, seminarier, bostadsmarknadsanalysen och vid kommunmöten mm

Datum
2018-09-17

Beteckning
101-24530-2018

2. Arrangera särskilda seminarier om Stockholmsmodellen med kommunexempel
3. Tidig rådgivning med kommunen där vi ger vår syn på vad riktlinjerna ska innehålla
4. Stöd under arbetets gång
5. Yttra oss över kommunens riktlinjer enligt en mall
6. Jämföra samrådsversion med antagna riktlinjer.
7. Följa upp arbetet genom den årliga Bostadsmarknadsenkäten.

Därutöver träffar vi även länets samtliga kommuner en gång om året för en tidig planeringsdialog tillsammans med Länsstyrelsens planenhet. Där är bostadsförsörjning en av flera frågor som diskuteras. Utöver det bereds kommunerna möjlighet att lyfta frågan om bostadsförsörjning vid planenhetens kontinuerliga möten med kommunerna.

Stockholmsmodellen har höjt kvaliteten på kommunernas riktlinjer

Kvaliteten på kommunernas riktlinjer har höjts väsentligt i och med Stockholmsmodellen. Kärnan i modellen är den inledande rådgivningsträffen *innan* kommunen påbörjar sitt arbete. Vid rådgivningstillfället ger vi vår syn på innehåll och vilka förvaltningar som behöver vara med i arbetet. Det här ger resultat. Riktlinjerna har blivit kommunens samlade dokument för bostadsförsörjning. Vi ser till exempel att socialförvaltningen eller motsvarande numera alltid är med i processen. Något som vi är tydliga med på den tidiga dialogen. Dock ser vi att det finns ett flertal andra frågor som är avgörande för riktlinjernas kvalitet:

- Att det finns en politisk vilja i kommunen att ta sitt lagstadgade ansvar för bostadsförsörjning
- Att det finns kompetens och resurser liksom att arbetet med riktlinjer för bostadsförsörjning sker förvaltningsövergripande och i nära dialog med den politiska ledningen.

Då vi sett att Stockholmsmodellen har gett så tydligt resultat har Länsstyrelsen i Stockholm informerat övriga länsstyrelser om den goda effekt som arbetsmetoden har gett. Detta med syfte att få ett liknande resultat även i övriga landet.

Bostadsförsörjning är mer än bostadsbyggande

Länsstyrelsens bedömning är att kommunpolitiken är enskilt mest avgörande för hur bostadsförsörjningen bedrivs på kommunal nivå. Det är där det avgörs vilka verktyg som kommunen använder sig av i arbetet med bostadsförsörjning. Riktlinjer för bostadsförsörjning spelar därför en avgörande roll för dokumentation och uppföljning av politiska beslut.

Datum
2018-09-17

Beteckning
101-24530-2018

Länsstyrelsens erfarenhet är att kommunerna i länet nu ser bostadsförsörjning som någonting mer än bostadsbyggande. Kommunerna är medvetna om att det inte går att lösa resurssvaga gruppers inträde på bostadsmarknaden enbart genom bostadsbyggande. I detta arbete har Länsstyrelsen spelat en avgörande roll genom kunskapshöjande insatser om de kommunala verktygens betydelse för en framgångsrik bostadsförsörjning för alla kommuninvånare.

Bostadsförsörjningsarbetet är beroende av bostadsmarknadsanalysen

Länsstyrelsen menar att det inte går att bedriva en effektiv rådgivning och information till kommunerna utan att ha kunskapen om hur bostadsmarknaden ser ut. I och med arbetet med analysen blir Länsstyrelsen experter på länets bostadsmarknad. I detta arbete är även Bostadsmarknadsenkäten ett viktigt verktyg.

Länsstyrelsen **avstyrker** betänkandets förslag att regionerna får i uppdrag att ta fram regionala analyser. Länsstyrelsen anser att staten därmed frånhänder sig möjlighet att hålla en samlad statlig bostadspolitik genom att flytta uppgiften från länsstyrelsen till regionen som kan ha en annan politisk majoritet än riksdagen. Den regionala bostadsmarknadsanalysen som länsstyrelsen tagit fram är ett viktigt objektivet verktyg för att åskådliggöra den nationella bilden.

Länsstyrelserna anser att dagens regionala bostadsmarknadsanalyser som länsstyrelserna har i uppdrag att ta fram redan idag fungerar som en plattform för den regionala dialogen och är en utgångspunkt för den regionala arenan mellan region, länets kommuner och länsstyrelsen. Länsstyrelsen i Stockholm har en mångårig tradition av att arrangera gemensamma seminarier tillsammans med Landstinget riktade till länets kommuner och kommunförbund. Länsstyrelsen **avstyrker** därmed utredningens detaljstyrda dialogmöte. Det bör vara upp till varje länsstyrelse och region att tillsammans avgöra samarbetsformerna.

Länsstyrelsen **avstyrker** att samordningen flyttas från länsstyrelsen till regionerna. Länsstyrelsen anser att det går att utveckla dialogen i länen genom justering av nuvarande lagstiftning. Det finns exempelvis möjlighet att ytterligare utveckla samrådet kring kommunala riktlinjer för bostadsförsörjning till en dialog mellan kommunen, regionen och länsstyrelsen.

Länsstyrelsen delar betänkandets analys av dagens situation

Länsstyrelsen ser positivt på att betänkandet har tagit del av länsstyrelsernas slutsatser och iakttagelser i rapporteringen av länsstyrelsernas Inträdesuppdrag; ”Bostadsförsörjning är mer än bostadsbyggande”.

Bostadsmarknaden har under lång tid varit reglerad och efter avregleringen så har inget normalläge uppstått. Under en längre tid har det saknats en statlig bostadspolitik vilket har lett till att det formats ”bostadspolitik” inom alla delar av systemet. Eftersom floran av nationella mål, planer och program är stor och att målen ibland är motstridiga så har det varit svårt för kommunerna att få en överblick över statens prioriteringar och förstå vad som är viktigast, allt förefaller lika viktigt.

Datum
2018-09-17

Beteckning
101-24530-2018

Resurser och prioritet är avgörande

I och med att bostadsmarknaden hårdnat och det blivit allt svårare att komma in på bostadsmarknaden har länsstyrelsernas arbete blivit allt viktigare. Trots det har länsstyrelserna inte fått ökade resurser för arbetet med bostadsförsörjning.

Länsstyrelsen i Stockholm har till skillnad från flertalet andra länsstyrelser resurser för två tjänster vilket vi ser som avgörande för kvaliteten i myndighetens arbete. Länsstyrelsen menar därför att alla länsstyrelser måste ges likartade förutsättningar att prioritera arbetet med bostadsförsörjning.

Tydlig ansvarsuppdelning mellan Länsstyrelsen, Landstinget och kommunerna i Stockholms län

Vår bild är att det finns en tydlig uppdelning mellan Länsstyrelsen, landstinget och kommunerna i länet. Landstinget ansvarar för regionplaneringen med bland annat bostadsmålen. Länsstyrelsen följer upp kommunernas bostadsförsörjningsarbete samt står för råd och stöd i bostadsförsörjningsfrågor. Däremellan har Länsstyrelsen och Landstinget regelbundna träffar och vi samarrangerar även seminarier och konferenser.

Den bostadssociala utmaningen

Att få tillgång till en bostad är en mänsklig rättighet och ytterst ansvarig är det allmänna. Det är uppenbart att det finns ett växande gap mellan bostadsutbudet som är anpassat för köpstarka grupper med eget kapital och en efterfrågesida som i hög utsträckning består av grupper utan kapital. Sedan bostadsbyggandet blev mer marknadsdrivet har det påtagligt halkat efter befolkningsutvecklingen. Det genomsnittliga byggandet sett över flera år är helt enkelt inte tillräckligt högt och varierat för att täcka bostadsförsörjningsbehoven.

Länsstyrelsen uppfattar att det idag finns en bristfällig probleminsikt om bostadsbristens konsekvenser. Situationen i länet har nu blivit så allvarlig att det nästan är omöjligt för hushåll med små inkomster och kort kötid att etablera sig på bostadsmarknaden.

Kommunerna har bostadsförsörjningsansvaret. Men staten behöver ta ett större grepp kring frågan.

Länsstyrelsen ställer sig bakom betänkandets förslag till att aktörerna behöver en gemensam problembeskrivning över bostadsbristen

Länsstyrelsen anser att den gemensamma problembeskrivningen går att ta fram inom ramen för befintlig lagstiftning och nuvarande ansvarsfördelning.

Under senaste åren, mycket tack vare länsstyrelsernas särskilda uppdrag kring inträdet på bostadsmarknaden, har samverkan mellan kommuner och länsstyrelserna utvecklats på ett positivt sätt. Samsynen inom och mellan kommunerna kring problem och förutsättningar har ökat och därigenom underlättat kommunernas arbete med bostadsförsörjningen.

Datum
2018-09-17

Beteckning
101-24530-2018

Länsstyrelsen ställer sig bakom betänkandets förslag till att statliga och kommunala insatser samordnas

Länsstyrelsen anser att det inom ramen för nuvarande lagstiftning och reglering finns stora möjligheter att samordna statliga och kommunala insatser.

Regeringen har möjligheter att ge länsstyrelsen nya uppdrag i linje med betänkandets förslag inom ramen för regleringsbrev eller förändring av nuvarande lagstiftning.

Länsstyrelsen saknar en beskrivning av verksamhetsnytta i betänkandet

Länsstyrelsen anser att förslaget till den nya bostadsförsörjningslagen inte är ändamålsenligt utformad utifrån de problem som betänkandet har identifierat på bostadsmarknaden - *att leda till bättre möjligheter att få en bostad för dem som av olika skäl har det svårt på bostadsmarknaden.*

Länsstyrelsen är tveksam till den nya lagens förskjutning av det kommunala ansvaret från *”skapa förutsättningar för alla i kommunen ska leva i goda bostäder”* till att fokusera på insatser för *”hushåll som utan samhällets stöd kommer att lösa sina bostadsbehov.”*

Länsstyrelsen anser att det krävs särskilda insatser för vissa grupper. Det rådande läget i bostadspolitiken kan emellertid försvåra en verkningsfull och hållbar lösning. Diskussionerna gäller främst om det går att lösa bostadsförsörjningsfrågan med generella insatser som höga bostadsmål och ett högt kvantitativt byggande eller om det krävs särskilda insatser. Länsstyrelsen menar att det ena inte utesluter det andra.

Idag råder det en paradox inom svensk bostadspolitik där övergripande särskilda insatser avfärdas samtidigt som det i allt högre grad tillämpas i form av exempelvis sociala kontrakt. Med detta sagt så menar Länsstyrelsen att det behöver tas ett större grepp kring bostadsförsörjningsfrågan och de som står allra längst från bostadsmarknaden. Utredningens avtalsförfarande utgör inte lösningen. Länsstyrelsen menar att avtalsförfarandet riskerar att leda in alla parter i en organisatorisk röra. Länsstyrelsen delar Mark Nielsens uppfattning att det är dålig resursallokering att skynda fram särskilda socialbostäder då de bostäder som byggs måste vara långsiktigt hållbara och med god flexibilitet och tillgänglighet.

Betänkandet föreslår en ny lagstiftning som reglerar formerna för dialog mellan aktörerna. Länsstyrelsen ser hellre att lagstiftningen och den statliga bostadspolitiken sätter upp mål för vad man ska uppnå i arbetet med bostadsförsörjningsfrågorna. Som länsstyrelsen tidigare har betonat finns det sedan länge en tydlig rollfördelning i länet mellan Landsting/region, Länsstyrelse och kommuner som fungerar väl som grund och där många av utredningens förslag med vissa justeringar går att införliva.

Länsstyrelsen menar att det finns stora möjligheter att utveckla nuvarande lagstiftning i syfte att tydliggöra vad som ska uppnås med bostadsförsörjningsarbetet, så att arbetet leder till önskat resultat.

Datum
2018-09-17

Beteckning
101-24530-2018

Länsstyrelsen ställer sig bakom betänkandets förslag till Boverkets utvidgade uppdrag

Länsstyrelsen **tillstyrker** förslaget i stort då det är välkommet att ökad kunskap om bostadsmarknadens funktion och möjlighet att tillgodose invånarnas behov tas fram.

Boverkets uppdrag att definiera bostadsbristen är dock komplext och det finns en uppenbar risk att modellen inte blir enkelt tillämpbar för kommunerna när de ska göra sina bedömningar av lokala behov. Övergripande bedömningar baserade på olika modeller kan inte göra anspråk på att vara den enda bilden men de är viktiga underlag för att ur ett bredare perspektiv bedöma behoven av bostäder på lokal nivå. Bedömningarnas innehåll och användbarhet på kommunal nivå bör därför omprövas fortlöpande.

Länsstyrelsen är även positiv till förslaget att Boverket ska ta fram ett gemensamt språkbruk. Det skulle underlätta kommunikationen mellan såväl myndigheter och kommuner som andra aktörer på bostadsmarknaden.

Länsstyrelsen kan av betänkandet inte utläsa om nuvarande bostadsmarknadsenkät (BME) kommer att finnas kvar vid förändrade uppdrag. Länsstyrelsen förutsätter att BME finns kvar och utvecklas. Den är ett viktigt verktyg som ger direktbilden av kommunernas bedömningar och arbete. Inte minst kommunernas politiska ambitioner inom området.

Länsstyrelsen är tveksam till den avgränsning som betänkandet har valt för sitt uppdrag

Länsstyrelsen är tveksam till att utredningen har avstått från att behandla bostadens kvalitet samt att redovisa kopplingen med bostadsförsörjningsplaneringen och infrastrukturplaneringen.

Länsstyrelsen saknar en analys av ”godtagbar bostad” i betänkandet.

Länsstyrelsen anser att det hade varit lämpligt i sammanhanget att diskutera detta. Särskilt mot bakgrund av att Mottagandeutredningen i sitt betänkande ”Ett ordnat mottagande - gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande” SOU 2018:22 föreslagit att Migrationsverket vid prövning ska ta ställning till kriterier för vad som är skälig och lämplig boendestandard.

Länsstyrelsen menar att det skulle underlätta Migrationsverkets prövning om det på politisk nivå kan definieras vad som menas med ”godtagbar boende-respektive bostadssituation. Det underlättar även bosättningen och etableringen av nyanlända i kommunerna om det från lagstiftningen tydligt framgår att kommunerna behöver ta hänsyn till en godtagbar boendesituation för nyanlända vid bosättning.

Länsstyrelsen anser att det behövs tydligare koppling mellan bostadsförsörjningsplaneringen och infrastrukturplaneringen. Detta perspektiv har betänkandet avstått från att behandla.

Länsstyrelsen är kritisk till betänkandets förslag till avtalslösning

Datum
2018-09-17

Beteckning
101-24530-2018

Det är positivt att staten är beredd att ta ett större ansvar i att underlätta resurssvaga grupperns inträde på bostadsmarknaden.

Länsstyrelsernas roll föreslås utökas kring medfinansiering av insatser via skrivande av avtal. Förslagen kring denna uppgift är mycket otydligt utformade då varken vilken typ av insatser som är tänkt att genomföras eller ekonomisk omfattning beskrivs. Det är därför svårt att egentligen ta ställning till förslaget.

Om syftet är att skapa insatser som påverkar invånarnas möjlighet att tillgodose behoven är de inte lämpliga att bedriva som kortsiktiga projekt med begränsad räckvidd. När budgeten samt inriktningen för vilka insatser som ska prioriteras ändras årligen skapas mycket litet utrymme för att genomföra fleråriga insatser, något som med tanke på att det berör strukturella frågor, är nödvändigt.

Länsstyrelsen menar också att det är otydligt vad som är kommunernas incitament för att sluta avtal. Länsstyrelsen ser också en risk att kortsiktiga lösningar kan bidra till ökad segregation om avtal främst sluts med de kommuner som har stor andel grupper med svag ställning på bostadsmarknaden.

Länsstyrelsen ser behov av en bred bostadssocial överenskommelse

Kommuner bygger inte bostäder, med undantag för produktionen genom de kommunala bostadsbolagen, men de är ansvariga för den planering som krävs för att marknaden ska kunna bygga.

Bostadsmarknaden har genomgått stora strukturella förändringar under de senaste decennierna. Sverige har likt många andra länder avvecklat en bostadspolitik som kännetecknades av statliga subventioner och regleringar. I ett sådant system tar staten en ekonomisk risk i förhållande till marknaden. Den risken tas idag i stället av kommuner, byggföretag, kreditgivare och bostadsköpare vilket påverkar vad som byggs och hur mycket som byggs.

En stor del av det som byggts de senaste åren är bostadsrätter och äganderätter, boendeformer som kräver kapitalinsats av hushållen. Problemet är att det ökade antalet bostadsrätter inte leder till att den del av befolkningen som har det minsta ekonomiska utrymmet får någon hjälp. De kan inte efterfråga något ägt boende. Marknaden känner inget ansvar för resurssvaga hushåll. Hushållen hänvisas i stället till en otrygg andrahandsmarknad som leder till bostadssociala problem som ökad trångboddhet och i värsta fall hemlöshet. I andra länder med en avreglerad bostadsmarknad finns ofta någon form inkomstprövade bostäder för resurssvaga hushåll. Orsakerna till den otillräckliga bostadsförsörjningen är komplexa och åtgärderna underlättas inte av de politiska och ideologiska lösningar som finns.

Länsstyrelsen ser därför ett behov av att det tas ett större grepp kring den sociala bostadspolitikerna där experter från olika politikområden tittar på frågan.

Beslutet har fattats och godkänts digitalt av länsöverdirektör Johan von Sydow med Nanny Andersson Sahlin som föredragande. I den slutliga handläggningen har Patrik Åhnberg, Åsa Ryding och Karina Uddén deltagit.